

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	657
Land:	Afghanistan
Kilde:	Migrationsverket
Titel:	Rättsligt ställningstagande angående säkerhetsläget i Afghanistan
Udgivet:	27. juni 2016
Optaget på baggrundsmaterialet:	25. oktober 2016

Lifos avser att efter sommaren 2016 presentera en uppdatering av relevant landinformation angående säkerhetsläget i Afghanistan. Då kommer också en ny bedömning ske av de rättsliga konsekvenserna av den uppdaterade landinformationen. I den nu aktuella versionen av det rättsliga ställningstagandet finns hänvisningar av relevans för lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige (den s.k. tillfälliga lagen).

Rättsligt ställningstagande

angående

säkerhetsläget i Afghanistan

1. Sammanfattning

- Migrationsverket ska först pröva om sökande är flykting enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) vid en individuell bedömning. Det bör vid en sådan bedömning beaktas om personen tillhör en särskilt utsatt grupp i Afghanistan samt att effektivt myndighetsskydd ofta helt saknas. Vid en prövning ska även beaktas att Afghanistan kan vara riskabelt att färdas genom.
- Våldet är för närvarande inte av den omfattningen i någon del av Afghanistan att alla och envar som återvänder riskerar att skadas. Kriterierna för alternativt skyddsbehov enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 p. första ledet utlänningslagen är därför inte uppfyllda.
- Säkerhetsläget i Afghanistan utom i provinserna Kabul, Panjshir, Bamyan, Daikundi, Takhar, Balkh och Samangan når upp till kravet för *inre väpnad konflikt* enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 p. andra ledet utlänningslagen.

Adm162101027

- Säkerhetsläget varierar dock mycket, både inom och mellan de provinser där det råder inre väpnad konflikt. En individuell prövning av den sökandes utsatthet måste göras, i enlighet med Elgafajidomens kriterier. Detta innebär att när säkerhetsläget är allvarligt utifrån aktuell landinformation behöver den individuella risken inte vara så hög. Den som vid en individuell prövning bedöms vara skyddsbehövande på grund av säkerhetsläget faller därför in under artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet och 4 kap. 2 § första stycket 1 p. andra ledet utlänningslagen.
- Det råder *andra svåra motsättningar* i enlighet med 4 kap. 2 a § första stycket 1 p. andra ledet utlänningslagen i provinserna Kabul, Panjshir, Bamyan, Daikundi, Takhar, Balkh och Samangan.
- Rättsskyddet i Afghanistan innehåller sådana brister att det i normalfallet inte går att hänvisa någon till myndighetsskydd.
- Internflykt kan vara relevant och rimligt till Kabul och andra större provinshuvudstäder för vuxna män samt par och familjer, där en vuxen man ingår, om det inte finns allvarliga funktionshinder eller medicinska hinder inom familjen.
- Frågan om eventuellt uteslutande från att anses som flykting, alternativt skyddsbehövande eller övrig skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 b och 2 c §§ utlänningslagen ska beaktas i de enskilda ärendena.

2. Bakgrund

Under 2014 har det allmänna säkerhetsläget i Afghanistan försämrats.

Av dessa skäl finns det ett behov av ett nytt rättsligt ställningstagande som särskilt berör säkerhetsläget, frågan om myndighetsskydd och internflykt.

Under den tid som den tillfälliga lagen gäller (20 juli 2016–19 juli 2019) är övriga skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 a § utlänningslagen undantagna rätten till uppehållstillstånd. Det innebär även att bestämmelsen i 4 kap. 3 a § andra stycket utlänningslagen om övrig skyddsstatusförklaring inte ska tillämpas, se 3, 4 och 16 §§ den tillfälliga lagen. Asylskäl som bedöms grunda rätt till uppehållstillstånd enligt regeln i 4 kap. 2 a § utlänningslagen om övrig skyddsbehövande, ska således inte beaktas i ärenden där den tillfälliga lagen tillämpas.

Om den tillfälliga lagen ska tillämpas i ett asylärende och det konstateras att det endast råder svåra motsättningar enligt 4 kap 2 a § utlänningslagen (alltså ej inre väpnad konflikt) i ett visst område i Afghanistan får således tillstånd inte ges på denna grund. Däremot är det naturligtvis fortfarande möjligt att bedöma att en asylsökande från ett område i Afghanistan där det generellt bedöms råda svåra motsättningar, har individuella flyktingskäl enligt 4 kap 1 § utlänningslagen eller att det finns grundad anledning att anta att den sökande personligen skulle löpa risk att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling i enlighet med 4 kap. 2 § första stycket 1 första ledet utlänningslagen. Se vidare också nedan s. 6, om hur bedömningen ska göras enligt Elgafaji-domen. Om uppehållstillstånd ges ska detta vara begränsat i enlighet med 5 § den tillfälliga lagen.

3. Rättslig bedömning

Frågan om flyktingskap ska alltid provas först. Flera grunder kan förekomma samtidigt. Vid prövning av flyktingskap ska beaktas om personen tillhör en särskilt utsatt grupp. En grupptillhörighet kan få betydelse vid prövningen på så sätt att om den sökande tillhör en särskilt utsatt grupp behöver inte de individuella skälen vara lika starka som annars för att sökanden ska anses ha gjort sannolikt att han eller hon är i behov av skydd, se rättsliga ställningstagandet angående flykting- och skyddsbehovsbedömningar rörande sökande som tillhör särskilt utsatta grupper (RCI 11/2009).

Särskilt utsatta grupper beskrivs i avsnitt 3.2.

3.1 Säkerhetsläget i landet

Under 2014 ökade talibanernas aktivitet och antalet säkerhetsrelaterade incidenter i Afghanistan. Beväpnade sammanstötningar utgjorde en större del av säkerhetsincidenterna. Samtidigt ökade antalet självmordsattacker under 2014. Neddragningen av de internationella militära styrkorna, särskilt minskningen av flygattacker, har gett taliban och andra militanta grupper större möjligheter att genomföra storskaliga markoperationer i vissa områden. Under perioden januari till oktober 2014 skedde två tredjedelar av alla säkerhetsrelaterade incidenter i de södra, sydöstra och östra delarna av landet. Markstriderna har medfört att många civila dödats och skadats.

Den främsta målgruppen för de väpnade upprorsmakarnas verksamhet är de afghanska säkerhetsstyrkorna. Situationen för civilbefolkningen, särskilt för kvinnor och barn, har försämrats under 2014 jämfört med 2013.

Antalet döda har ökat med 22 % till 3 699 personer och antalet skadade med 28 % till 6 849. Allt fler civila drabbas i regelrätta strider och i korseld mellan militanta grupper och regeringsvänliga styrkor. Många civila faller även offer för hemmagjorda bomber. En typ av våld som minskade något under 2014 är riktade mord mot civila för att på nytt öka i slutet av 2014 och i

början av 2015. Måltavlor för de riktade morden är ofta stamäldste, mullor, regeringstjänstemän och tjänstemän inom rättsväsendet. Antalet internflyktingar synes ha ökat till följd av det försämrade säkerhetsläget i landet.

I Kabul har attacker ofta haft afghanska och internationella institutioner som mål. De primära måltavlorna är regeringsanställda, säkerhetspersonal och deras fordon. Civila förefaller inte vara primära måltavlor för regeringsfientliga grupper utan drabbas indirekt.

Även om Kabul har ett högt antal dödade och skadade i säkerhetsrelaterade incidenter jämfört med andra distrikt och provinser är den procentuella risken per person att drabbas relativt låg beroende på det höga antalet invånare i Kabul.

Institute for the Study of War (ISW) hävdar att talibans senaste strider visar att de har förmåga och rörelsefrihet i sina operationer. ISW menar att de militanta grupperna förblir kapabla, organiserade och kommer fortsätta att utgöra ett hot.

Rättslig bedömning av säkerhetsläget i Afghanistan

Vid bedömning av skyddsbehov ska särskilt beaktas tillhörighet till en eventuell riskgrupp, samt att kvinnor, barn och internflyktingar är särskilt utsatta för våld. En kvinna som saknar ett manligt nätverk eller på annat sätt är utsatt kan riskera förföljelse på grund av kön.

Av [European Asylum Support Office, EASO Country of Origin Information Report – Afghanistan – Security Situation, januari 2015](#), framgår att samtliga provinser i Afghanistan utom provinserna Kabul, Panjshir, Bamyan, Daikundi, Takhar, Balkh och Samangan är drabbade av väpnade strider. Det förekommer strider i huvudsak mellan afghanska styrkor och väpnade grupper men också mellan olika väpnade grupper. Situationen är sådan att urskillningslöst våld förekommer.

Även om antalet säkerhetsincidenter har ökat med många civila offer som följd är våldet för närvarande inte av den omfattningen i någon del av Afghanistan att alla och envar som återvänder till områdena löper en individuell risk att utsättas för sådan behandling som anges i artikel 3 Europakonventionen och artikel 15 b skyddsgrundsdirektivet. Kriterierna för alternativt skyddsbehov enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 p. första ledet utlänningslagen är därför inte uppfyllda.

Migrationsverket gör bedömningen att säkerhetsläget, utom i de uppräknade provinserna ovan, når upp till kravet för *inre väpnad konflikt* enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 p. andra ledet utlänningslagen.

Eftersom säkerhetsläget och våldsnivån varierar mycket både inom och mellan de provinser där det råder inre väpnad konflikt, måste en individuell prövning av den sökandes utsatthet göras mot sökandens hemort i enlighet med Elgafaji-domens kriterier.

Detta innebär att när säkerhetsläget är allvarligt utifrån aktuell landinformation behöver den individuella risken inte vara så hög.

För att kunna göra en bedömning av risken att utsättas för allvarlig skada måste intensiteten och nivån av våldet bedömas. Av intresse är då antalet säkerhetsrelaterade incidenter och karaktären av dessa på den ort sökanden ska prövas mot. Vidare kan uppgifter om antalet civila skadade och döda och hur många som har tvingats till flykt eller internflykt vara av intresse. För mer detaljerad information om säkerhetsläget på provins- och distriktsnivå i Afghanistan hänvisas till [EASO:s Country of Origin Information Report; Afghanistan Security information - Update](#). I [Lifos Landanalys Afghanistan, den 23 april 2015](#), liksom i EASO:s rapport finns ett antal kartor som på ett överskådligt och detaljerat sätt beskriver antalet civila offer och antalet incidenter, säkerhetsrelaterade incidenter per provins samt säkerhetsrelaterade incidenter per provins jämfört med population. Aktuell landinformation kan även hämtas från andra rapporter.

Den som vid en individuell prövning bedöms vara skyddsbehövande på grund av säkerhetsläget i de provinser där väpnad konflikt råder faller därför in under artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet och 4 kap. 2 § första stycket 1 p. andra ledet i utlänningslagen.

Även om det förekommer våldsdåd i provinserna Kabul, Panjshir, Bamyan, Daikundi, Takhar, Balkh och Samangan, har det under den senaste tiden inte förekommit några regelrätta strider. Säkerhetsläget i provinserna får dock på grund av oroligheter och våldsinslag, anses vara av sådan karaktär att det ska betecknas som andra svåra motsättningar i enlighet med 4 kap. 2 a § första stycket 1 p. andra ledet utlänningslagen. Vid den individuella prövningen av sökandes skyddsskäl är det nödvändigt att beakta att även svåra motsättningar kan vara av olika grad, vilket kräver en individuell prövning med beaktande av aktuell och relevant landinformation.

3.2 Särskilt utsatta grupper

Situationen för minoriteterna i Afghanistan har förbättrats något sedan USA:s intervention i landet 2001. För närvarande kan ingen etnisk grupp anses utgöra en särskild riskprofil i sig.

Det finns dock ett antal särskilda riskprofiler som pekas ut i tillgänglig landinformation och som särskilt ska beaktas till vid den individuella prövningen av skyddsbehov. Dessa är:

- Konvertiter som övergått från islam till annan religion och andra religiösa minoriteter.
- Kvinnor/flickor utan manligt nätverk, änkor samt kvinnor i den officiella sfären.
- Barn som är utsatta för barnarbete, tvångsäktenskap, prostitution, sexuellt utnyttjande och rekrytering till väpnade grupper.
- Statliga tjänstemän och personer som stödjer eller uppfattas stödja regeringen i Afghanistan och det internationella samfundet. I denna grupp ingår t.ex. poliser, militärer, distriktsguvernörer, domare, åklagare, rådsmedlemmar, parlamentariker, tolkar och andra som samarbetar med de internationella styrkorna, MR-aktivister och biståndsarbetare, valarbetare, klanledare, religiösa ledare och lärare. Även familjemedlemmar till ovan nämnda personer kan riskera att utsättas för våld.
- Journalister och andra personer som arbetar inom media.
- Personer som öppet motsätter sig talibans tolkningar av islam.
- Hbtq-personer

Tidsbegränsat uppehållstillstånd kan tillämpas om ett skyddsbehov bedöms ha förutsättningar för att vara kortvarigt. Ett exempel på en sådan situation är när en gift kvinnas enda asylskäl är att hon saknar manligt nätverk i Afghanistan eftersom hon kommit från maken, som hon alltjämt önskar sammanleva med. Om sammanlevnaden återupptas återfår kvinnan tillgång till manligt nätverk och makarna kan därmed återvända till Afghanistan tillsammans, under förutsättning att mannen inte har egna skäl som medför rätt till uppehållstillstånd.

3.3 Rätts- och säkerhetssektorn

Afghanistans rättssektor brottas med stora kapacitetsproblem och låga utbildningsnivåer. Vidare är rättssystemet svagt och dess oberoende ifrågasatt. Korruptionen är mycket omfattande. Domare och åklagare är en målgrupp för riktade mord från väpnade grupper. Vidare saknas formella domstolar i vissa distrikt i landet.

Det stora misstroendet bland befolkningen mot det formella rättssystemet, har fått till följd att många medborgare vänder sig till informella domstolar som bygger på stamrättsskipning och sharialagstiftning, vilket drabbar kvinnor hårt.

Från och med den 31 december 2014 har de afghanska säkerhetsstyrkorna det fulla ansvaret för säkerheten i landet. Merparten av ISAF:s (International Security Assistance Force) styrkor har dragits tillbaka. ANSF:s (Afghanistan National Security Forces) kontroll och kapacitet är emellertid begränsad till större städer, framförallt Kabul, Herat, Mazar-e-Sharif och Kandahar och övriga provinshuvudstäder. Detta får till följd att regeringen saknar kapacitet att skydda befolkningen och garantera respekten för de mänskliga rättigheterna i andra delar av landet.

Rättslig bedömning av rätts- och säkerhetssektorn

För att det ska kunna bli aktuellt att hänvisa till myndighetsskydd måste det erbjudna myndighetsskyddet vara godtagbart. Begreppet ”godtagbart” myndighetsskydd innebär att det måste finnas en juridisk process som med nödvändiga rättssäkerhetsgarantier medger att en polisanmälan om brott kan leda fram till en fällande dom, se Rättsligt ställningstagande angående vad som utgör ett godtagbart myndighetsskydd och förutsättningar för avvisning med omedelbar verkställighet med hänvisning till befintligt myndighetsskydd, SR 22/2016.

Rättssystemet i Afghanistan får anses innehålla sådana brister vad gäller kapacitet och rättssäkerhet att det inte är möjligt att hänvisa en person till att söka myndighetsskydd.

De afghanska säkerhetsstyrkorna får för närvarande anses ha kontroll över samtliga provinshuvudstäder och får anses ha kapacitet att skydda befolkningen där. Säkerhetsläget är dock föränderligt varför aktuell landinformation alltid måste inhämtas vid bedömning av skyddsbehov.

3.4 Internflykt m.m.

Antalet internflyktingar i Afghanistan har ökat under 2014. Det totala antalet internflyktingar beräknas till över 800 000. Många internflyktingar bo-sätter sig ofta i urbana områden efter etniska- eller familjeband. En stor andel av internflyktingarna bor i och runt städerna Kabul, Herat, Mazar-e-Sharif, Jalalabad och Kandahar. I de södra delarna av landet bor internflyktingarna oftare med familj och vänner.

I Afghanistan finns inte längre officiella flyktingläger utan de har omvandlats till sk. ”informal settlements”. Många internflyktingar i städerna bor i dessa. De största problemen för internflyktingar är bristen på arbete. Utbildningsnivån påverkar möjligheten att få jobb. De första åren som internflykting är ofta svårast. De ekonomiska villkoren blir vanligtvis bättre över tiden. Bäst chans att livnära sig i internflykt har ensamman i Kabul och andra större städer.

Ensamman kvinnor är särskilt utsatta för våld och har generellt också svårt att klara en internflyktssituation ekonomiskt. Barn i internflykt är också utsatta och har ofta sämre tillgång till utbildning än andra barn.

I Kabul, Herat och Mazar-e-Sharif har taliban och andra väpnade grupper svårare att nå personer. Personer med lägre profil har generellt sett låg risk att bli måltavlor för de väpnade grupperna i dessa städer.

Högprofilspersoner såsom t.ex. statstjänstemän i aktiv tjänst, officerare i polis och militär riskerar däremot att vara måltavlor för de väpnade grupperna överallt i landet.

Rättslig bedömning av internflykt

För att ett internt flyktalternativ ska kunna anses föreligga måste det dels vara fråga om ett *relevant* alternativ, dvs. att den enskilde måste på annan ort eller annat område ha tillgång till ett effektivt skydd, dels vara *rimligt* att utlänningsen begagnar sig av ett sådant alternativ, dvs. att personen inte möts av alltför svåra humanitära förhållanden på den nya orten. Det ankommer på Migrationsverket att identifiera det område som skulle kunna utgöra ett internt flyktalternativ. Vid en sådan bedömning måste aktuell landinformation beaktas.

Säkerhetssituationen varierar i olika delar av Afghanistan och en hotbild mot en person kan beroende på omständigheterna ha en lokalt begränsad räckvidd. Myndigheterna i Afghanistan klarar normalt sett inte av att skydda en enskild från individuellt riktade hot.

Vid bedömningen av om ett internt flyktalternativ är relevant ska en prövning göras av om hotet från icke-statliga aktörer kan avvärjas.

I bedömningen av hotets räckvidd är det viktigt att analysera från vem hotet härrör. Om hotet kommer från det ledande skiktet i någon beväpnad grupp kan möjligheten att hänvisa till ett internt flyktalternativ vara förhållandevis begränsat. Om hotet istället härrör från enskilda aktörer på låg nivå i lokalsamhället eller beväpnad grupp kan hotets räckvidd vara begränsat.

Det har även betydelse om den hotade personen har hög profil och status. Personer med hög profil som t.ex. statstjänstemän i aktiv tjänst, officerare i polis och militär riskerar att vara intressanta för väpnade grupper och måltavla för dessa i hela landet. Personer med låg profil som slutat sin statliga tjänst eller slutat arbeta för de internationella styrkorna och sedan bosatt sig i de större städerna kan vara av mindre intresse för taliban och andra grupper. En individuell bedömning måste göras i varje enskilt ärende.

Internflykt inom Afghanistan ska bedömas utifrån att det förekommer militärt våld som är av sådan karaktär att det råder inre väpnad konflikt i ett stort antal provinser. Som Migrationsverket tidigare påpekat varierar dock säkerhetsläget och våldsnivån mycket både inom och mellan de provinserna. Ett internt flyktalternativ kan t.ex. aldrig anses vara relevant till platser som står under kontroll av beväpnade oppositionsgrupper. Det är nödvändigt att inhämta aktuell och relevant landinformation om målet för internflykten för att kontrollera säkerhetsläget där och göra en individuell bedömning i ärendet.

Eftersom det endast får anses rimligt att internflykt sker till urbana miljöer som har nödvändig infrastruktur, arbetstillfällen och basal service bedöms

internflykt huvudsakligen kunna ske till större provinshuvudstäder. Om internflykt bedöms vara relevant ska staden för internflykten utses. För att ett internt flyktalternativ ska anses vara rimligt behöver det inte finnas ett nätverk i form av familj eller vänner. De flesta etniciteter är representerade i de flesta städer i Afghanistan. Även om etnicitet inte är avgörande för valet av internflyktsort bör etnicitet beaktas för att underlätta anpassningen för den enskilde. Vidare ska bedömning göras om det är rimligt att kräva att den aktuella personen utnyttjar denna möjlighet.

Internflykt är som utgångspunkt rimligt för en ensam vuxen arbetsför man, som saknar funktionshinder eller medicinska problem. Ett internt flyktalternativ kan även vara rimligt för par eller familjer, som saknar svåra funktionshinder eller medicinska problem, om minst en av de vuxna i familjen är en man. Det bör vid en bedömning om ett internt flyktalternativ är rimligt för en barnfamilj beaktas att barn kan vara särskilt utsatta i en internflyktssituation. En individuell bedömning måste göras i det enskilda ärendet. Internflykt är dock varken relevant eller rimligt för ensamma kvinnor som saknar manligt nätverk och skydd.

3.5 Exklusion

Mot bakgrund av den rådande situationen i Afghanistan och de övergrepp som har skett och alltjämt sker, kan det finnas risk för att asylsökande har gjort sig skyldiga till sådana handlingar som föranleder att de ska uteslutas från att anses som flyktingar, alternativt eller övrig skyddsbehövande med stöd av 4 kap. 2b-2c §§ utlänningslagen.

Det har främst rapporterats om övergrepp från grupper fientligt inställda till regeringen som t.ex. taliban, Haqqani-nätverket, Hezb-e Islami Afghanistan, Islamic Movement of Uzbekistan och Al-Qaida.

Även andra stridande parter i konflikten såsom ANSF, vilket även inkluderar den afghanska polisen, och andra regeringstroga styrkor där den lokala polisen ingår, kan ha gjort sig skyldiga till sådana handlingar som föranleder att de ska uteslutas från att anses som flyktingar eller alternativt skyddsbehövande.

Frågan om exklusion måste därför beaktas i de enskilda ärendena.

3.6 Återvändande

Afghanska medborgare har i stort sett rätt att resa och bosätta sig i alla delar av Afghanistan. Möjligheterna att resa på huvudleder i Afghanistan kan dock begränsas av säkerhetsincidenter. Flygtrafiken är relativt väl utbyggd.

Det finns fyra internationella flygplatser i landet; Kabul, Mazar-e-Sharif, Herat och Kandahar. Utöver dessa finns 16 flygplatser för inrikesflyg spridda över landet.

Det är dock oklart vilka av dessa inrikes flygplatser som är öppna för trafik, varför aktuell landinformation måste inhämtas när sådan information är viktig för ett ärende.

Särskild försiktighet gäller om personen inte kan färdas med flyg till hemorten på grund av de eventuella risker som är kopplade till huvudlederna.

3.7 Ensamkommande barn

För ensamkommande barn som saknar individuella skyddsskäl ska normalt efterforskning/återföreningsarbete inledas. Migrationsverket har ett ansvar att utreda och pröva förutsättningarna för ett ordnat mottagande.

Säkerhetsförhållandena i Afghanistan, avsaknaden av myndigheter och register över befolkningen, bristen på frivilligorganisationer och avsaknaden av diplomatiska institutioner begränsar dock dessa möjligheter.

Det föreligger verkställighetshinder enligt 12 kap. 3 a § utlänningslagen för det fall en familjemedlem, en förmyndare eller en väl lämpad mottagningsenhet inte kan ta emot barnet, se vidare SR 26/2016 rättsligt ställningstagande angående verkställighet av beslut som rör ensamkommande barn och SR 25/2016 rättsligt ställningstagande angående praktiska verkställighetshinder. I de fall ett tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas ska hänsyn tas till personens kön. I denna del är utgångspunkten att unga kvinnor bör beviljas permanent uppehållstillstånd. Undantag från detta kan göras om det bedöms sannolikt att den unga kvinnans manliga nätverk kommer att kunna ta emot henne. Slutligen ska psykisk och fysisk ohälsa samt personliga förhållanden särskilt beaktas.

Enligt 11 och 12 §§ lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige gäller under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019 att uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen endast får beviljas om det skulle strida mot ett svenskt konventionsåtagande att avvisa eller utvisa personen i fråga.

Ett uppehållstillstånd som beviljas enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Ett barn får dock enligt 18 § i den tillfälliga lagen ges ett permanent uppehållstillstånd om det vid en samlad bedömning av barnets situation finns sådana synnerligen ömmande omständigheter relaterat till ett varaktigt nedsatt hälsotillstånd hos barnet att det absolut krävs att han eller hon beviljas ett permanent uppehållstillstånd.

Enligt 12 kap. 3 a § utlänningslagen får ett beslut om avvisning eller utvisning av ett ensamkommande barn inte verkställas om inte den verkställande myndigheten har försäkrat sig om att barnet kommer att tas emot av en familjemedlem, en utsedd förmyndare eller en mottagningsenhet väl lämpad för att ta hand om barn. Om den verkställande myndigheten inte kan hitta ett acceptabelt ordnat mottagande kan inte beslutet om avvisning eller utvisning verkställas. Det finns då ett praktiskt verkställighetshinder.

Regeln i 12 kap. 3 a § utlänningslagen bygger på artikel 10.2 i återvändandedirektivet.¹ Direktivet får förutsättas vara i enlighet med internationella konventioner som t.ex. Barnkonventionen, Europakonventionen och Genèvekonventionen.² En avvisning eller utvisning till hemlandet av en underårig, när ett ordnat mottagande saknas, bryter inte bara mot regeln i 12 kap. 3 a § utlänningslagen utan också mot återvändande-direktivet och därmed också mot internationella konventioner. Ett beslut att utvisa eller avvisa ett barn strider alltså således mot svenskt konventionsåtagande.

I rättsligt ställningstagande angående praktiska verkställighetshinder³ framgår att när ett ordnat mottagande för ett barn i hemlandet saknas och ett beslut inte kan verkställas är utgångspunkten att vi beviljar den sökande tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen (verkställighetshinder som inte är bestående). Denna handläggning bör även vara linje med ett svenskt konventionsåtagande då barnet inte riskerar att återsändas när ett ordnat mottagande i hemlandet saknas. Ett tillstånd med stöd av detta lagrum kan vara rimligt när barnet är 16 år eller äldre. Verkställighetshindret torde bestå fram till dess barnet är 18 år. Tillståndstiden bör dock begränsas till tolv månader.

När av- och utvisningsbeslut är aktuellt bör barn som är äldre än 17,5 år bör dessa beslut ske med uppskjuten verkställighet (verkställighetsföreskrift) tills barnet fyllt 18 år.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna

² Se t.ex. preambel (22) i 2008/115/EG.

³ SR 25/2016

I fall när barnet är yngre än 16 år kan det finnas verkställighetshinder som inte är bestående. Det kan t.ex. röra sig om oklarheter kring var föräldrarna befinner sig. Även i dessa fall kan det vara rimligt att bevilja ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen. Tillståndstiden bör även i dessa fall vara tolv månader.

I andra fall när barnet är yngre kan det vara oklart hur länge verkställighetshindret kommer att bestå, varför ett tillstånd ska beviljas enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen. Ett återsändande till hemlandet utan ordnat mottagande strider mot svenskt konventionsåtagande. Ett sådant tillstånd ska enligt 12 § den tillfälliga lagen vara tidsbegränsat och vid första ansökan gälla i tretton månader.

Se vidare SR 20/2016 angående tillämpning av artikel 3 Europakonventionen då sjukdom åberopas och SR 24/2016 om innebörden av svenskt konventionsåtagande och artikel 8 vid tillämpning av lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

3.8 Ny omständighet

Det förändrade säkerhetsläget vilket även kan påverka resvägen är sådana nya omständigheter som kan motivera en ny prövning vid ansökan om verkställighetshinder.

Detta rättsliga ställningstagande har beslutats av undertecknad stf. rättschef efter föredragning av rättsliga experten I den slutliga beredningen har även rättsliga experterna och deltagit. Ställningstagandet ersätter SR 24/2015 som härmed upphävs.

stf. rättschef

Bilaga till SR 34/2016**1. Gällande rätt****1.1 Tillämpliga lagrum**

4 kap. 1 § utlänningslagen har följande lydelse.

Med flykting avses i denna lag en utlänning som

- befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att han eller hon känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning eller på grund av kön, sexuell läggning eller annan tillhörighet till en viss samhällsgrupp, och
- inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, begagna sig av detta lands skydd.

Detta gäller oberoende av om det är landets myndigheter som är ansvariga för att utlänningen riskerar att utsättas för förföljelse eller om dessa inte kan antas erbjuda trygghet mot förföljelse från enskilda.

Som flykting ska även anses en utlänning som är statslös och som

- av samma skäl som anges i första stycket befinner sig utanför det land där han eller hon tidigare har haft sin vanliga vistelseort, och
- inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, återvända dit.

Av 2 b § följer att en utlänning som omfattas av denna paragraf i vissa fall är utesluten från att anses som flykting.

4 kap. 2 § utlänningslagen har följande lydelse.

Med alternativt skyddsbehövande avses i denna lag en utlänning som i andra fall än som avses i 1 § befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att

1. det finns grundad anledning att anta att utlänningen vid ett återvändande till hemlandet skulle löpa risk att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, eller som civilperson löpa en allvarlig och personlig risk att skadas på grund av urskillningslöst våld med anledning av en yttre eller inre väpnad konflikt, och
2. utlänningen inte kan, eller på grund av sådan risk som avses i 1 inte vill, begagna sig av hemlandets skydd.

Första stycket 1 gäller oberoende av om det är landets myndigheter som är ansvariga för att utlänningen löper sådan risk som där avses eller om dessa inte kan antas erbjuda trygghet mot att utlänningen utsätts för sådan risk genom handlingar från enskilda.

Första och andra styckena gäller även för en statslös utlänning som befinner sig utanför det land där han eller hon tidigare har haft sin vanliga vistelseort.

Av 2 c § följer att en utlänning som omfattas av denna paragraf i vissa fall är utesluten från att anses som alternativt skyddsbehövande.

4 kap. 2 a § utlänningslagen har följande lydelse.

Med övrig skyddsbehövande avses i denna lag en utlänning som i andra fall än som avses i 1 och 2 §§ befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i därför att han eller hon

1. behöver skydd på grund av en yttre eller inre väpnad konflikt eller på grund av andra svåra motsättningar i hemlandet känner välgrundad fruktan att utsättas för allvarliga övergrepp, eller
2. inte kan återvända till sitt hemland på grund av en miljökatastrof.

Första stycket 1 gäller oberoende av om det är landets myndigheter som är ansvariga för att utlänningen löper sådan risk som där avses eller om dessa inte kan antas erbjuda trygghet mot att utlänningen utsätts för sådan risk genom handlingar från enskilda.

Första och andra styckena gäller även för en statslös utlänning som befinner sig utanför det land där han eller hon tidigare har haft sin vanliga vistelseort.

Av 2 c § följer att en utlänning som omfattas av denna paragraf i vissa fall är utesluten från att anses som övrig skyddsbehövande.

Enligt artikel 2 e i Skyddsgrundsdirektivet (2 f i det omarbetade direktivet) är en person alternativt skyddsbehövande om det finns grundad anledning att förmoda att personen i hemlandet skulle utsättas för en verklig risk att lida allvarlig skada enligt artikel 15.

Artikel 15 i Skyddsgrundsdirektivet definierar allvarlig skada. Med allvarlig skada förstås:

- a) dödsstraff eller avrättning, eller

- b) tortyr eller omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning av en sökande i ursprungslandet, eller
- c) allvarligt och personligt hot mot en civilpersons liv eller lem på grund av urskillningslöst våld i situationer av internationell eller intern väpnad konflikt.

Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

Statusförklaring

3 § Bestämmelsen om övrig skyddsstatusförklaring i 4 kap. 3 a § andra stycket utlänningslagen (2005:716) ska inte tillämpas

Upphållstillstånd som skyddsbehövande

4 § Upphållstillstånd enligt 5 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) ska inte beviljas en utlänning som är övrig skyddsbehövande.

5 § Ett uppehållstillstånd som beviljas en flykting eller en alternativt skyddsbehövande enligt 5 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) ska, i stället för vad som anges i tredje stycket den paragrafen, vara tidsbegränsat. Om utlänningen är flykting ska uppehållstillståndet gälla i tre år, om inte tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver en kortare giltighetstid. Giltighetstiden får dock inte vara kortare än ett år. Om ett nytt uppehållstillstånd beviljas en flykting som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt första stycket på kortare tid än tre år ska, om inte annat följer av 17 eller 18 §, även det nya tillståndet vara tidsbegränsat. Det nya tillståndet ska gälla i tretton månader. Om utlänningen är alternativt skyddsbehövande ska uppehållstillståndet gälla i tretton månader. Om ett nytt uppehållstillstånd beviljas en alternativt skyddsbehövande som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt första stycket ska, om inte annat följer av 17 eller 18 §, även det nya tillståndet vara tidsbegränsat. Det nya tillståndet ska gälla i två år, om inte tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver en kortare giltighetstid. Giltighetstiden får dock inte vara kortare än ett år.

Upphållstillstånd vid hinder mot verkställighet

16 § Migrationsverket ska inte bevilja ny prövning enligt 12 kap. 19 § första stycket eller 19 a § första stycket utlänningslagen (2005:716) om de omständigheter som utlänningen åberopar till stöd för att ny prövning ska beviljas endast är sådana omständigheter som kan ligga till grund för skyddsbehov enligt 4 kap. 2 a § utlänningslagen.

Permanent uppehållstillstånd

18 § Ett utländskt barn som ska beviljas ett uppehållstillstånd som ska tidsbegränsas enligt 5, 12 eller 15 § får ges ett permanent uppehållstillstånd om det vid en samlad bedömning av barnets situation finns sådana synnerligen ömmande omständigheter relaterat till ett varaktigt nedsatt

hälsotillstånd hos barnet att det absolut krävs att han eller hon beviljas ett permanent uppehållstillstånd.

Utlänningslagen (2005:716)

Ny skrivning där vissa delar av utlänningslagen inte gäller mellan 20 juli 2016–19 juli 2019.

4 kap. 3 a §

En utlänning, som med åberopande av skyddsskäl ansökt om uppehållstillstånd, ska förklaras vara alternativt skyddsbehövande (alternativ skyddsstatusförklaring) om han eller hon omfattas av definitionen i 2 § och inte är utesluten från att anses som alternativt skyddsbehövande enligt 2 c §. En utlänning, som med åberopande av skyddsskäl har ansökt om uppehållstillstånd, ska förklaras vara övrig skyddsbehövande (övrig skyddsstatusförklaring) om han eller hon omfattas av definitionen i 2 a § och inte är utesluten från att anses som övrig skyddsbehövande enligt 2 c §. Av 3 § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige framgår att andra stycket inte gäller under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019.

5 kap. 1 §

Flyktingar, alternativt skyddsbehövande och övriga skyddsbehövande som befinner sig i Sverige har rätt till uppehållstillstånd.

Uppehållstillstånd får dock vägras en flykting om han eller hon

1. genom ett synnerligen grovt brott har visat att det skulle vara förenat med allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta honom eller henne stanna i Sverige, eller
 2. har bedrivit verksamhet som inneburit fara för rikets säkerhet och det finns anledning att anta att han eller hon skulle fortsätta verksamheten här.
- Ett uppehållstillstånd som beviljas enligt första stycket ska vara permanent eller gälla i minst tre år. Om ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas en utlänning som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt första stycket, ska det nya tillståndet gälla i minst två år. Första och andra meningarna gäller dock inte om tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver en kortare giltighetstid. Giltighetstiden får dock inte vara kortare än ett år.

Av 4 § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige framgår att första stycket inte gäller för övriga skyddsbehövande under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019. Av 5 § den lagen framgår att under samma period gäller inte tredje stycket för flyktingar och alternativt skyddsbehövande.

5 kap 6 §

Om uppehållstillstånd inte kan ges på annan grund, får tillstånd beviljas en utlänning om det vid en samlad bedömning av utlänningens situation finns sådana synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige. Vid bedömningen ska utlänningens hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situation i hemlandet särskilt beaktas.

För barn får uppehållstillstånd enligt första stycket beviljas om omständigheterna är särskilt ömmande.

Under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019 gäller de avvikelser från första och andra styckena som framgår av 11 och 12 §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

1.2 Relevant internationell praxis

I EU-domstolens dom den 17 februari 2009 i mål C-465/07 (Elgafaji) ansåg domstolen att när våldet är så urskillningslöst och så allvarligt att det finns grundad anledning att förmoda att en civilperson genom sin blotta närvaro där skulle löpa en verklig risk att utsättas för det, anses det föreligga ett personligt hot mot sökandens liv, även om det inte föreligger något specifikt hot mot sökanden.

Om våldet inte är så generellt urskillningslöst och så allvarligt att en civilperson bara genom att vistas i det berörda området löper en verklig risk att utsättas för våldet ska det enligt Elgafaji-domen göras en mera ingående individuell prövning. Vid denna prövning ska konfliktnivån bedömas på så sätt att ju lägre konfliktnivån är, desto högre krav ställs på den sökandes individuella utsatthet för att vederbörande ska komma i åtnjutande av alternativt skydd.

EU-domstolen anger vidare att följande omständigheter kan beaktas vid den individuella bedömningen av en ansökan om alternativt skydd:

- Det urskillningslösa våldets geografiska utbredning samt den sökandes verkliga destination om han eller hon återsänds till det aktuella landet.
- Huruvida det i förekommande fall finns en allvarlig indikation på att en verklig risk av den typ som avses i artikel 4.4 i direktivet föreligger. Om det föreligger en sådan indikation kan kravet på urskillningslöst våld för att komma i åtnjutande av alternativt skydd sänkas.

I Europadomstolens avgörande Sufi och Elmi mot Storbritannien

(Europadomstolens dom den 28 juni 2011 i mål 8319/07 och 11449/07)

uttalar sig domstolen om frågan om generellt våld och tillämpligheten av artikel 3 i Europakonventionen. Vidare anger domstolen en rad kriterier som är avgörande för att bedöma intensiteten och nivån av våld.

Dessa kan tjäna som vägledning vid bedömningen av risken att utsättas för allvarlig skada. Dessa indikatorer är: 1. Tillämpar parterna i konflikten en metod eller taktik som ökar risken för civila offer eller utgör civila en direkt måltavla; 2. Är nämnda metoder eller taktik vanligt förekommande;

3. Är striderna lokala eller utbredda; 4. I vilken omfattning har civila dödats, skadats eller tvingats till flykt eller internflykt.

I EU-domstolens dom den 30 januari 2014 i C-285/12 (Diakité) uttalar domstolen att begreppet ”intern väpnad konflikt” i artikel 15 c Skyddsgrundsdirektivet ska definieras som en situation där de reguljära styrkorna i en stat konfronterar en eller flera väpnade grupper eller där två eller flera väpnade grupper drabbar samman. Det ställs inga särskilda krav på intensiteten i konflikten eller varaktigheten av den och heller inga krav på de väpnade gruppernas organisering, utan det räcker att det föreligger urskillningslöst våld.

Europadomstolen har i dom den 20 juli 2010 i målet N. mot Sverige, nr 23505/09 funnit att en utvisning av en kvinna, som i Sverige har försökt skilja sig från sin make, till Afghanistan där hon nu saknar socialt nätverk skulle på kumulativa grunder innebära en kränkning av artikel 3.

1.3 Allmänt om prövningen av internationellt skyddsbehov

Bedömningen av om det finns ett skyddsbehov ska vara framåtsyftande. Vid en individuell prövning är det viktigt att bland annat beakta aktuell och relevant landinformation som kan indikera att vissa individer eller grupper typiskt sett är särskilt utsatta.

Migrationsverket har först att pröva om den sökande är att betrakta som flykting vid en individuell bedömning av de anförda skyddsskälerna enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen. Vid en sådan prövning är det viktigt att bland annat beakta aktuell och relevant landinformation som beskriver den rådande situationen i ett land och som kan indikera att vissa individer eller grupper typiskt sett är särskilt utsatta. I anslutning till denna prövning måste det rättsliga ställningstagandet angående flykting- och skyddsbehovsbedömningar rörande sökande som tillhör särskilt utsatta grupper (RCI 11/2009) uppmärksammas. En grupptillhörighet kan också få betydelse vid prövningen på så sätt att om den sökande tillhör en särskilt utsatt grupp behöver inte de individuella skälerna vara lika starka som annars för att sökanden ska anses ha gjort sannolikt att han eller hon är i behov av skydd.

Den allmänna utsatthet som föreligger på grund av grupptillhörigheten kan alltså göra det lättare för sökanden att uppfylla sin bevisbörda.

Migrationsverket har därefter att pröva om sökanden är alternativt skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 p. första ledet utlänningslagen, vilken överensstämmer med artikel 3 i Europakonventionen om de mänskliga fri- och rättigheterna (artikel 15 b skyddsgrundsdirektivet) och artikel 15 a skyddsgrundsdirektivet. I enlighet med Europadomstolens uttolkning av artikel 3. är en förutsättning för att bevilja skydd med stöd av 4 kap. 2 § första stycket 1 p. första ledet utlänningslagen att det föreligger ett individuellt skyddsbehov. I enlighet med Europadomstolens praxis kan denna ha sin grund i generellt våld, personliga omständigheter kopplade till sökanden eller en kombination av dessa två förhållanden (avgörandet Sufi och Elmi).

Vid prövning av skyddsbehov enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 p. andra ledet utlänningslagen ska Migrationsverket pröva om det råder väpnad konflikt enligt Diakité-domen. Det aktuella våldet i konflikten ska vidare vara ”urskillningslöst” för att artikel 15 c och därmed även skyddsbehov enligt 4 kap. 2 § utlänningslagen ska komma ifråga. Urskillningslöst våld innebär att våldet riktas mot människor utan hänsyn till deras situation. Att våldet är urskillningslöst betyder inte att samtliga personer i det berörda området löper risk att drabbas av det enbart genom att vistas där.

I avgörandet Sufi och Elmi mot Storbritannien anger domstolen en rad kriterier som är avgörande för att bedöma intensiteten och nivån av våld.

I avgörandet Elgafaji uttalade domstolen att ju högre grad och intensitet av urskillningslöst våld, desto lägre krav ställs på de individuella hoten mot sökanden.

Därefter har verket att pröva om sökanden är övrig skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 a § utlänningslagen. Förarbetena (prop. 2004/05:170 s. 274) ger en viss ledning i avgörandet ifråga om det råder svåra motsättningar utan att det föreligger en väpnad konflikt.

Med svåra motsättningar avses bl.a. politisk instabilitet i hemlandet där maktförhållandena är sådana att rätts-systemet inte opartiskt värnar befolkningens grundläggande mänskliga rättigheter.

Det kan här röra sig om en konflikt mellan olika befolkningsgrupper, mellan en grupp i en del av landet och statsmakten eller mellan å ena sidan staten eller en befolkningsgrupp i landet och å andra sidan en annan stat, men utan att konflikten är väpnad.

Andra svåra motsättningar tar till skillnad från väpnad konflikt enligt 4 kap. 2 § första stycket 1p. andra ledet utlänningslagen sikte på en situation där motsättningarna i landet (eller del av detta) tar sig andra uttryck än en väpnad konflikt. Detta utesluter inte att våldshandlingar kan förekomma t.ex. genom begränsade skärmytslingar mellan soldater och företrädare för motståndsgupper eller vid väpnade attacker mot myndighetsobjekt utan att våldet är urskillningslöst. För närmare vägledningen om vilka rättsliga överväganden som bör göras för skyddsbedömningen vid väpnad konflikt och gränsdragningen mot bestämmelsen om andra svåra motsättningar, se SR 30/2016.

Enligt en sedan länge accepterad princip inom den internationella flyktingrätten anses en person inte vara flykting om han eller hon kan få ett effektivt skydd i någon del av hemlandet och alltså har ett internt flyktalternativ.

Frågan om eventuellt uteslutande från att anses som flykting, alternativt eller övrig skyddsbehövande enligt 4 kap. 2b och 2c §§ utlänningslagen ska beaktas i de enskilda ärendena.

1.4 Internflykt

Enligt en sedan länge accepterad princip inom den internationella flyktingrätten anses en person inte vara flykting om han eller hon kan få ett effektivt skydd i någon del av hemlandet och alltså har ett internt flyktalternativ (jfr artikel 91 i UNHCR:s handbok om förfarandet och kriterierna vid fastställande av flyktingars rättsliga ställning, artikel 8 i skyddsgrunds direktivet samt UNHCR:s ”2003 Guidelines on International Protection: Internal Flight or Relocation Alternative within the context of Article 1 A(2) of the 1951 Convention and/or 1967 Protection relating to the Status of Refugee”). Principen om internt skydd tillämpas i svensk rätt även vid prövning av frågan om andra skyddsbehövande enligt utlänningslagen.

Migrationsöverdomstolen har i dom den 1 juli 2008 (mål nr UM 3854-07), MIG 2008:20 angett att när åberopade skyddsskäl är hänförliga endast till en del av ursprungslandet, skall möjligheten till internflykt beaktas vid bedömning av om ny prövning av frågan om uppehållstillstånd skall beviljas. Migrationsverket och domstolarna har således att pröva om det är rimligt att tillämpa ett internflyktsalternativ. För att ett internflyktsalternativ skall kunna användas krävs t.ex. inte att det finns arbete för alla som återvänder.

Däremot skall rätten att skaffa sig ett arbete finnas genom att man kan registrera sig och mottas i landet (jfr MIG 2007:33 II). Skulle den som återvänder mötas av otillbörliga umbäranden ur humanitär synvinkel är det dock inte rimligt att hänvisa till ett internt flyktalternativ. Som tidigare nämnts måste en individuell bedömning av om ett internt flyktalternativ är rimligt göras i varje enskilt fall. Det innebär att inte endast de allmänna förhållandena i ursprungslandet skall beaktas utan även den enskilda utlänningens möjligheter att bosätta sig på en ny ort, där han eller hon helt saknar socialt nätverk. Härvid kan sådana omständigheter som kön, ålder och hälsa vara av betydelse.

Migrationsöverdomstolen har i dom den 14 januari 2009 (mål nr UM 4118-07), MIG 2009:4, funnit att för att ett internt flyktalternativ ska kunna anses föreligga måste det dels vara fråga om ett relevant alternativ, dvs. att den enskilde måste på annan ort eller annat område ha tillgång till ett effektivt skydd, dels vara rimligt att utlänningen begagnar sig av ett sådant alternativ. Migrationsverket har bevisbördan för att ett internt flyktalternativ föreligger och det ankommer företrädesvis på Migrationsverket att identifiera det område i hemlandet som skulle kunna utgöra ett internt flyktalternativ i det enskilda fallet.

Migrationsöverdomstolen anger i dom den 11 maj 2010 (mål nr UM 6397-09), MIG 2010:10 att vid prövning av en asylsökandes möjlighet till ternflykt ska individens personliga förhållanden och möjligheten att bosätta sig tillsammans med sin familj i det utpekade området väga tungt vid prövningen av om det kan anses rimligt att personen hänvisas till internflykt. Denna prövning ska göras även om övriga familjemedlemmar inte befinner sig i Sverige under förutsättning att familjen avser att återförenas. De familjemedlemmar som ska beaktas vid denna prövning är i vart fall den enskildes make/maka samt minderåriga barn.

Europadomstolen har i dom den 13 oktober 2011 i målet *Husseini mot Sverige*, nr 10611/09 funnit att en ung hazar från Ghazni i Afghanistan, vars uppehållstillstånd i Sverige återkallades sedan han begick brott mot sin hustru, anses ha tillgång till ett internflyktsalternativ i ljuset av UNHCR:s Eligibility Guidelines.

Europadomstolens har i dom den 9 april 2013 i målet *H och B mot Storbritannien*, nr 70073/10 och 44539/11 funnit att det inte finns en generell risk för våld i Afghanistan, som medför att samtliga utvisningar till landet riskerar att utsätta personer för sådan behandling som förbjuds i artikel 3 i konventionen.

Även om personer, som arbetat för de utländska styrkorna, är utsatta för förföljelse av taliban på de platser där de har kontroll finns det inget som antyder att taliban skulle utsätta dessa personer för förföljelse i t.ex. Kabul.

1.5 Exklusion

För vägledning avseende bedömningar i dessa fall hänvisas till rättschefens rättsliga ställningstagande angående beviskravet för exklusion och individuellt ansvar (RCI 02/2011). Se även MIG 2011:24 och MIG 2012:14. Ledning för tolkning av bestämmelsen kan vidare hämtas från UNHCR:s handbok p 147-163 och UNHCR:s riktlinjer om uteslutning från flyktingskap. Se även UNHCR:s 2003 "Guidelines on International Protection: the Internal Flight or Relocation Alternative within the context of Article 1 A(2) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the States of Refugee".